(11)

విధివిలాసం

కాలేజి కాంపౌండు దాటి రోడ్డుపైకి వచ్చాడు చంద్రమౌళి. ఏవైపు వెళ్లడమా అని కాసేపు తటపటాయించాడు. పట్టణంలో ఏమూలకు వెళ్ళినా పొద్దుపోతుంది. ఆమాటకొస్తే పొద్దుపోవడమెలాగన్నది చంద్రమౌళి కొక సమస్య కానే కాదు. పుస్తకం చేతబట్టుకుని ఏకాంతంగా ఏ చెట్టుక్రింద కూర్చున్నా చంద్రమౌళికి గంటలకు గంటలే దొర్లిపోతాయి. అలాగని అతడు వంచినతల పైకెత్తకుండా పుస్తకాన్ని ఆసాంతం చదివేస్తాడని గాదు. అలా చదవకపోవడం అటుండగా వాక్యానికీ, వాక్యానికీ బ్రేకుపడుతుంది. ప్రతీవాక్యమూ అతని భావజలధిలో కవ్వంలా గిరగిర తిరిగిపోతుంది. ఊహాలకు పైన ఊహాలు అల్లుకపోతాయి. ఇంతగా ఆలోచించగలిగిన చంద్రమౌళికి కొన్ని కొన్ని చిన్నవిషయాల

నుగురించి ఆలోచించడం బొత్తిగా చేతగాదు. ఏవైపుగా వెళ్ళాలి? ఎప్పుడు భోజనం చేయాలి? ఎప్పుడెప్పుడు ఎలాటి వుడుపులు తొడుక్కోవాలి? ఏవేళప్పుడు పడుకోవాలి?—ఊఁహూ, తల చించుకున్నా వీటికి సమాధానం స్ఫురించదు చంద్రమౌళికి. అతడు తోడిలెక్చెరరును సిన్సియర్‌గా అడిగి చూచాడుగూడా—"దీనికేమైనా రెమిడీ చెప్పగలవా?" అని. అడిగి యింకా అరగంటగడవలేదు. అందు కామిత్రుడు విచిత్రమైన సమాధానం చెప్పాడు—

"డియర్ చంద్రమౌళీ! భావాంబరంనుంచి క్రిందికి దిగలాగి ఒక్కంతసేపైనా నిన్ను నేలపైన నడిపించడానికి నాకొక్క వుపాయం మాత్రమే స్ఫురిస్తోంది. అనురాగాలాపాలతో మత్తెక్కించడానికి గాకపోయినా చెవిలో యిల్లు గట్టుకుని పోరడానికైనా నువ్వొక అమ్మాయి మెడలో మూడుముళ్లు వేయాలి. ఆ అమ్మాయి వివేకం గలిగిన చిన్నదైతే నీకొక టైమ్‌టేబిల్ ఏర్పరుస్తుంది. నియమాతిక్రమణ జరిగితే చెవులు నులిమి నిన్ను నీఊహా ప్రపంచంలోనుంచీ వాస్తవ జగత్తులోకి లాక్కుపోతుంది. కానీ వచ్చిన చిక్కేమిటంటే నీ అంతకు నువ్వుగా ప్రేమపురాణాన్ని సాంగోపాంగంగా నడిపించి ఫలశ్రుతిలాంటి పరిణయ

ఘట్టాన్ని చేరుకోలేవు. పోనీ, ఓ అమ్మాయి స్వప్రయత్నంతో నీసరసకు రావడానికి ప్రయత్నిస్తే ఆమెను అర్థం చేసుకోనూలేవు. ఈ పరిస్థితిలో ఏంచేయాలో నాకూ తోచకుండావుంది. పత్రికల్లో ఓ ప్రకటన వేయించినా బాగుండి పోవును !—'అభినవ ఋష్యశృంగుణ్ణి వలచి వలపించుకోడానికి ఓ అపరశాంతాదేవి కావాలి'—అని!''

ఈ జవాబును తలచుకున్న కొద్దీ చంద్రమౌళి పెదవుల పైని చిరునవ్వు చిన్న చిన్నగా చెంపలపైకి పాకడానికి ప్రయత్నిస్తోంది – భావజగత్తువేరు. బాహ్యజగత్తువేరు. భార్యఅన్న వ్యక్తి ఈ రెండింటికి లంకెకాబోలు! ఆమె ముద్దరాలైతే లోకాన్ని మరిపించనూగలదు. మూర్ఖురాలైతే నరకాన్ని చూపించనూగలదు. కొంపదీసి తనకు రాబోతున్న భార్య ఈ రెండో తెగకు చేరిన మనిషయితే? – చంద్రమౌళి పెదవిపైన చిరునవ్వు చెదరిపోయింది. సోక్రటీసు పెళ్ళాంలాంటి దొకతెవచ్చి మెడకు చుట్టుకుంటే తన గతేం కావాలి?

చంద్రమౌళి రోడ్డువెంట నడుస్తున్నాడు. అతడి కళ్ళ ఎదుట కార్లు దూసుకపోతున్నాయి. రిక్షాలు పరుగిడుతున్నాయి. మనుషులు కదిలి పోతున్నారు. ఈ దృశ్యాలన్నీ అతడికంటికి కనిపిస్తున్నాయిగానీ మెదడుకు మాత్రం అం

దడంలేదు. ఇంద్రియానుభవాలను మెదడుకు చేరవేసే నరాలు ఏకారణంచేతనైనా తమపనిని తాము చేయడం మానుకున్నప్పుడు ఓదృశ్యం కంటికి కనిపించినా కనిపించనట్లే! ఓ శబ్దం చెవికి వినిపించినా వినిపించనట్టే! ఈ స్థితికే మరో పేరు–పరధ్యానం!

చదవడం మంచిదే! ఆలోచించడమూ మంచిదే! కానీ ఆ చదవడానికీ ఈ ఆలోచించడానికీ ఓ పరిమితి అవసరం. మితిమీరి మోగిస్తే మద్దెల పగిలిపోతుంది. బలాన్నంతా ప్రదర్శిస్తే తంత్రులు తెగిపోతాయి. చంద్రమౌళి విష యంలోనూ అంతే జరిగింది. విపరీతమైన శ్రమవల్ల బుర్ర పాడై అతడు మూడేళ్ళపాటు మనమనిషి గాకుండా పోయాడు. ఒక సంవత్సరం కీల్పాకులోనూ, రెండేళ్ళు విశాఖపట్టణంలోనూ గడపి మళ్ళీ మనిషిగా మారి ఈ లోకంలోపడ్డాడు.

ఇదిగూడా రెండేళ్ళ క్రిందటి సంగతి.

అప్పటినుంచీ చంద్రమౌళికి భయంగానే వుంది-తనేమో ఒంటరివాడు. ఈలోకంలో తనపట్ల శ్రద్ధవహించే వాళ్ళెవరూ లేరు. తల్లి తన చిన్నతనంలోనే గతించింది. అష్ట కష్టాలుపడి చదివించిన తండ్రి ఫలితాన్ని కళ్ళజూడకము నుపే కళ్ళు మూసుకున్నాడు. ఆనర్సు పరీక్షవ్రాసి స్వగ్రా

మానికి వెళ్ళిన క్రొత్తలో తనకు పిచ్చిపట్టింది. ఖాతాలో పూర్వజన్మ సుకృతం కాస్తా జమగా వుండబట్టి మళ్ళీ స్వస్థత చేకూరింది. నాటినుంచీ తను ఆరోగ్యంపట్ల కొంత శ్రిద్ధ తీసుకుంటున్నమాట వాస్తవమే! మునుపటిలా విపరీతంగా చదవడంలేదు. ఆలోచనలు యధాప్రకారంగా చెలరేగు తున్నా అప్పటికప్పుడే వాటిని కట్టిపెట్టడానికి ప్రియత్నిస్తు న్నాడు. రాత్రుల్లో బాగా నిద్రపట్టడానికి ఏవో కొన్ని వైద్యప్రిక్రియలకు గూడా లోనౌతున్నాడు. కానీ ఎంత చేసినా ఈ పడవకో చుక్కాని మాత్రం అత్యవసరం. లేకుంటే ఏక్షణాన ఏకష్టం వాటిల్లగలదో వూహించడం కష్టం.

"ఇదిగో! బా...బాబూ! మిమ్మల్నే! పాతచావడి వీధికి ఎలా వెళ్ళాలో చెబుతారటండీ?"

"పాతచావడివీధికా!" తల గోక్కుంటూ ఆపల్లెటూరి పెద్దమనిషివైపు చూచాడు చంద్రమౌళి. చూస్తూచూస్తూ దగ్గరికివెళ్లాడు. వెళ్లి "మిమ్మల్ని ఎక్కడో చూచినట్టు జ్ఞాపకం" అన్నాడు.

సరిగ్గా ఆ పల్లెటూరి పెద్దమనిషి గూడా చంద్రిమౌళి వైపు అలాగే చూస్తూ "నాకూ మిమ్మల్ని ఎక్కడో చూచి నట్టే జ్ఞాపకం" అన్నాడు.

"అలాగా! ఆశ్చర్యంగానేవుంది. పోనీ, వూరూ, పేరూ చెప్పండి చూద్దాం" అన్నాడు చంద్రమౌళి.

"ఊరు కొత్తకోట. పేరు వెంకటనరసయ్య."

'కొత్తకోట మునసబుగారన్నమాట!'

'అవును నన్ను మీా రెరుగుదురేమిటి?' విస్మయంలో తలమునకలై పోతున్నాడు పల్లెటూరి పెద్దమనిషి.

"నేను మిమ్మల్ని ఎరుగడమేగాదు, మీారుకూడా నన్నె రుగుదురు. నేను మిమ్మల్ని ఎన్నడో కలుసుకోవలసింది. కలుసుకుని నాకృతజ్ఞతను తెలుపుకోవలసింది. కానీ ఆల స్యం జరిగిపోయింది. అందుకు మీారు నన్ను మన్నించాలి. మన్నించి ఈపూట నాఅతిథ్యాన్ని స్వీకరించాలి..."

"నన్నా! మీా అతిథ్యాన్ని స్వీకరించమంటారా?" వెంకటనరసయ్యగారికి మతిపోయినంత పనైంది.

'ఇక్కడ రోడ్డుపైన నిల్చుని మాట్లాడుకోవడమెందుకు? వెళ్దాం రండి. తీరిగ్గా మాట్లాడుకోవచ్చు!'

బసకు వెళ్ళగానే చంద్రమౌళి స్వయంగా చేదబావి లోనుంచీ నీళ్లుచేది వెంకటనరసయ్యగారిని కాళ్ళూ, చేతు లు కడుక్కోమన్నాడు. పొరుగింటి కుర్రాణ్ణి హోటలుకు పంపించి టిఫిన్ తెప్పించాడు. అతిథి ఉపాహారం తీసుకుంటూ

వుండగా బయటికివెళ్లి వీధి మొగదలలోవున్న బంకు లోనుంచీ తాంబూలం తీసుకొచ్చాడు.

ఈ అయాచిత సత్కారం తాకిడికి తట్టుకోలేక పోతున్నారు వెంకటనరసయ్యగారు. చంద్రమౌళిగూడా ఆయనను మరెంతోసేపు యిలా సందేహడోలలో కూచోబెట్టి వుయ్యాలలూపడం భావ్యంకాదనుకున్నాడు.

"నే నెవరినో మీకింకా గుర్తుకు రాలేదుగదండీ" అన్నాడు.

"అబ్బే, లేదండీ!" కించపడుతూ అన్నారు వెంకటనరసయ్యగారు.

"ఐతే నేనే చెబుతాను; మీవూరికి దాపున రైలు దారి పరుగెడుతుందిగదూ?"

ఈసారి వెంకటనరసయ్యగారు బిక్కమొగమే వేసేశారు. చంద్రిమౌళివైపు దిగాలుపడిచూస్తూ "పరుగెడుతుంది, ఐతేనేం?" అన్నారు.

"అయిదేళ్ళకు మునుపు ఆ రైలుదారిపైన ఓ సంఘుటన జరిగింది..."

"నిజమే! దారికడ్డంగా రాళ్ళు పెట్టడం, రైలునిలచి పోవడం, ఎంక్వాయిరీ జరగడం..."

"ఆపని చేసింది అప్పట్లో మీ ప్రాంతంలో తిరుగుతుం డిన ఓ పిచ్చివాడు..."

వెంకట నరసయ్యగారికి ముఖాన గుప్పు గుప్పున చెమట పట్టిపోతుంది. ఆయన కనుగుడ్లు కోడిగ్రుడ్లకుమల్లే పైకి పెల్లుబుకి పోతున్నాయి.

" ఆ పిచ్చివాణ్ణి నేనే!"

"ఏమిటీ!" భయం అదొక విద్యుల్లతలా వెంకట నర సయ్యగారి రక్తంలో సుళ్లు తిరిగిందేమో! ఆ తొట్రుబా టులో ఆయనొక గావుకేక పెట్టి బయటికి పారిపోతారేమో ననిపించింది చంద్రమౌళికి!

"భయపడకండి! నేనిప్పుడు పిచ్చివాణ్ణిగాను. మీదయ వల్ల ఆరుగ్మతనుంచీ బయట పడగలిగాను."

"నాదయవల్ల!! నేనేం చేశానని?"

పోలీసులు ఎంక్వయిరీకి వచ్చారు. ఆపని చేసిందెవరో మీ మూలంగా వాళ్ళకు తెలిసింది. కానీ ఎంత ప్రయత్నిం చినా వాళ్ళచేతికి నేను దొరికానుగాను. చివరకు మీ తోడ్పాటువల్లనే వాళ్లు నన్ను పట్టకో గలిగారు..."

"కానీ అది వుపకార మెలాగౌతుంది?"

"విధివిధానంలోని విచిత్రమదే మరి! ఒక్కొక్కప్పుడు అపకారమే వుపకారమౌతుంది. పిచ్చివాణ్ణి దండించడానికి శిక్షాస్మృతి ఒప్పుకోదు. అలాగని వదిలిపెడితే నేను మళ్ళీ అలాటి దుండగాలకు పూనుకోవచ్చు. అంచేత ప్రభుత్వమే తన స్వంతఖర్చుతో నాకు చికిత్స చేయించవలసి వచ్చింది."

విషయం తేటతెల్లమైనా వెంకటనరసయ్యగారు విస్మయావస్థలోనుంచి మాత్రం తేరుకోలేకపోయారు. బయట చీకటిపడింది. వీధుల్లో ఎలక్ట్రిక్ దీపాలు వెలిగాయి. కాలంగడచిపోతుంది. కానీ వెంకటనరసయ్యగారు మాత్రం ఆశ్చర్యాంబుధిలో మునగానాం తేలానాం అన్నట్టుగా కదలకుండా మెదలకుండా కుర్చీలో ఐక్యమై వుండిపోయారు.

ఎనిమిది గంటలకల్లా హోటలునుంచీ కారియర్ వచ్చింది.

భోజనమైన తర్వాత చంద్రమౌళి అతిథిని డాబాపైకి తీసుకెళ్లాడు. పుచ్చపువ్వులాంటి వెన్నెల, చేరువులోవున్న పార్కుపైనుంచీ కమ్మగా మందమారుతం వీస్తోంది. దూది పింజలలాంటి మబ్బులకేసి చూస్తూ పిట్టగోడకు చేరగిలబడి కూర్చున్నారు వెంకటనరసయ్యగారు.

"అన్యథా భావించకపోతే మిమ్మల్ని ఓ విషయం అడగాలనని వుందండీ!" అంటూ ఉపక్రమించాడు చంద్రమౌళి.

వెంకటనరసయ్యగారు వులిక్కిపడ్డారు. చంద్రమౌళి ముఖంలో దేనికోసమో గాలించి అలాటిదేమీ కనిపించక పోవడంతో మళ్ళీ మామూలుస్థితికివచ్చి "అడుగు నాయనా! సందేహమెందుకు?" అన్నారు.

"వచ్చినప్పటినుంచీ మిమ్మల్ని చూస్తున్నాను. మీరు దేన్నిగురించో గానీ తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నారు. ఏదో చింత విడుపులేకుండా మీ మనసులో రాజుకుంటూ వున్నట్టుంది..."

వెంకటనరసయ్యగారు వేడిగా నిట్టూర్చారు.

"నా బాధ ఒకరు ఆర్చేదీ, తీర్చేదీగాదు బాబూ! ఐనా ఎందుచేతనో నా సోదంతా నీదగ్గర వెళ్ళబోసుకోవాలనిపిస్తోంది. నాకు పొలాలున్నాయి. డబ్బుంది. ఇళ్లున్నాయి. అంతా నాస్వార్జితమే! మాటకెదురులేకుండా గ్రామాన్ని చెప్పుచేతుల్లో వుంచుకొని పరువుగా బ్రతికాను. కాని ఏం లాభం? భగవంతుడు నిశ్చింతగా చనిపొమ్మని నానుదుట వ్రాసిపెట్టలేదు. ఒకటి రెండు చింతలు నన్నహరహమూ వేపుక తింటున్నాయి..."

"చెప్పండి..." సావధానతను ప్రకటిస్తూ దగ్గరకి జరిగి కూర్చున్నాడు చంద్రమౌళి.

"ఒక్కడే కొడుకు నాకు! వాడు నన్నూ వంశాన్నీ వుద్ధ రిస్తాడనుకున్నాను. ఆశలన్నీ వాడిపైనే వుంచుకున్నాను. కానీ వాడు తులసివనంలో గంజాయి మొక్కై కూచు న్నాడు. వాడికి చదువు పట్టుబడలేదు. నిలకడగా యింటి పట్టున పడివుండలేకపోయాడు. ఊళ్ళో వున్నంతకాలం ఎక్కడెక్కడి రగడ లన్నింటినీ యింటిపైకే తెచ్చాడు. ఆఖరుకు మూడేళ్లప్పుడు చేతికి దొరికిన డబ్బుతో సహా వూరూ, నాడూ విడిచి పరారై పోయాడు..."

"వెదికించలేకపోయారా ?"

"ఒక్క వెదికించడమేగాదు. పత్రికల్లో ప్రకటనగూడా వేయించాను. ఎన్ని విధాలుగా ప్రయత్నించినా వాడి ఆచూకీ తెలిసిందిగాదు. వాడి కథ అలా తెల్లవారిందా, యిక రెండోది అమ్మాయినిగురించిన చింత! ఆమె మను షుల్లో పుట్టవలసిందిగాదు. తప్పీదారీ పుట్టిందనే నాభ్రమ. లేకపోతే ఈ యీడుకే ఆమె కంతటి ఓపిక, అంతటి వివే కమూ ఎలా వస్తాయి చెప్పు! ఈపాటికే ఆమెకు పెళ్ళి కావలిసింది. సంబంధాలేమో వస్తున్నాయి. కానీ అదేం గ్రహచారమోగానీ ప్రతి సంబంధంలోనూ ఏదో ఒక అపలక్షణం పొడసూపుతోంది. ఓ కుర్రాణ్ణి చూచాను. చదువుకున్నాడు. కాస్తో, కూస్తో వున్నవాడు. అందగాడు

గూడా. కానీ యిన్నింటికీపైన అతడు పేకాటరాయడని తెలిసింది. మరో కుర్రాడు పెళ్ళిచూపులకంటూ వచ్చి కూర్చున్న పదిహేను నిమిషాల్లో రెండు ప్యాకీల సిగరెట్లు కాల్చి పారేశాడు. మరొకడు గళ్ళబనీనుపైన గ్లాస్కోరు జుబ్బాతొడుక్కుని ఫైల్మాన్‌లా వూడిపడ్డాడు. అతగాడి కెందుకో అడుగడుగునా చిరాకు. మాటకుముందే కోపం.'

"మీరింత తీవ్రంగా పరీక్షించడానికి పూనుకుంటే మీ పరీక్షకు తట్టుకోగల అల్లుడు దొరకడం దుస్తరమేమో నండీ!" చిరునవ్వుతో తన సందేహాన్ని బయట పెట్టాడు చంద్రమౌళి.

"ఏం చేయమంటావు బాబూ! మమకారం చెడ్డది. ఆ అమ్మాయిని నేనంతగారాబంగా పెంచాను. ఆమెపైన ఈగ వ్రాలితే నా గుండెలవిసిపోతాయి. ఆమెను ప్రాణప్రదంగా చూచుకోగల అల్లుడు కావాలి నాకు! అలాటివాడు దొర కనే దొరకడంటావా?"

చంద్రమౌళిగూడా ఆలోచనలో పడ్డాడు. రాత్రంతా ఆలోచించాడు. తెల్లవార బోతుండగా ఓ నిర్ణయానికి వచ్చాడు. ఆనిర్ణయానికి తగ్గట్టుగా వెంకటసరసయ్యగారు చంద్రమౌళిని తమ గ్రామానికి ఆహ్వానించారు. ఆ ప్రయా ణం ఈ పడుచువాడికీ ఆ ముసలివాడికీ మధ్య మరింత

సాన్నిహిత్యం ఏర్పడడానికి వుపకరించింది. చంద్రమౌళి అమ్మాయిని చూచాడు. వల్లమాలిన సిగ్గుతో మరీ అంత భీతహారిణంగాకుండా నిశ్చలమైన నీలికళ్లతో ఆ అమ్మాయి చంద్రమౌళి వైపోసారి నిదానించి చూచింది. చంద్రమౌళి ఆదరాబాదరా తన రొమ్మును తడివి చూచుకున్నాడు. అనుకున్నంతా అయింది. అక్కడ తనహృదయంలేదు!

"అమ్మో, హృదయాన్ని దోచుకోడమంటే యిదేనేమో!" అనుకున్నాడు చంద్రమౌళి.

పోగా యిదంతా వన్‌సైడుటాఫిక్కుగా మాత్రం పరిణమించలేదు. అటువైపున వెంకటనరసయ్య గారికి చంద్రమౌళిలో తన అల్లుడికి కావలసిన శుభలక్షణాలు ఒక్కొక్కటిగా కనపడుతున్నాయి.

* * *

మనం ఇలా జరగాలనిగానీ, లేక యిలా జరుగుతుందనిగానీ అనుకున్న సంఘటన అలా జరుగకపోవడం దగ్గరనుంచే అసలు కథ ఆరంభ మవుతుంది. కథకు సంబంధించిన యీ సిద్ధాంతదృష్ట్యా ఆలోచిస్తే యిది కథేకాదేమోననుకోడానికి గూడా వీలుంది! ఎందుకంటే అందరూ అనుకున్నట్టుగా చిరంజీవి చంద్రమౌళికీ, సౌభాగ్యవతి శ్రీలక్ష్మికి పెళ్ళి నిర్విఘ్నంగా జరిగిపోయింది. పోగా వధూవరులు

కాస్తా తొందరపడి ఒకరిపట్ల ఒకరు పెళ్ళికి ముందరగానే పెద్దగా అంచనాలు వేసుకోడం, ఆ అంచనాలు ఒక్కొక్కప్పుడు స్వల్పంగానూ, మరొకప్పుడు అధికంగానూ తారుమారై పోయి ఆశాభంగాలు కలగడం అక్కడక్కడా మామూలే! కానీ యిక్కడ ఈ నవదంపతుల విషయంలో అలాటిదేమీ జరుగలేదు. పైగా అనతికాలంలోనే వాళ్ళొకరి నొకరు క్షణమైనా విడిచిపెట్టి ఉండలేని 'పరిణతి' లోకి వచ్చేశారు.

ఆశ్చర్యకరమైన విషయమేమిటంటే ఈ పరిణామం వెంకటనరసయ్యగారిని అదొక హృదయశల్యంలా బాధించింది. అసలు పుత్రికాజీవులైన తల్లిదండ్రులతో వచ్చిన చిక్కే యిది! ఈడూ జోడూ కుదిరి కూతురి ముద్దూ ముచ్చటా తీర్చగల వరుడు పీటలపైకి వచ్చేవరకూ వాళ్ళకదొక బెంగ! ఆ తరువాత అమ్మాయి మొగుణ్ణి కొంగుకు కట్టేసుకుని తన కాపురాన్ని చక్కబెట్టుకోడంలో నిమగ్నమైతే కూతురికీ తనకూ ఎడబాటైపోయింది గదా అని అదొకచింత!

అప్పటికీ వెంకటనరసయ్యగారు వారానికొకసారి స్వగ్రామంనుంచి పట్టణానికి వచ్చేవారు. వచ్చి ఒకటి రెండురోజులుండగానే అక్కడ సంసార మేమైపోయిందో నన్న ఆదుర్దాతో హడావిడిగా బయల్దేరేసేవారు. మనిషొకచోట

వుంటే మనసాకచోట వుండిపోయేది. ఈ వేరుబాటువల్ల కలిగిన ఆందోళన ఆరోగ్యానికి ఆఘాతంలా సోకి ఆయన ఎండవడ తగిలిన నల్లికళ్ళపాములా నానాటికీ పలచబడి పోసాగారు.

"ఈ వృద్ధాప్యంలో లేనిపోని అలతలతో సతమతం గావడం మంచిదిగాదు. కృష్ణా రామా అనుకుంటూ మీరిక్కడే వుండండి. అంతగా అవసరమైతే నెల కొకటి రెండుసార్లు గ్రామానికి వెళ్ళొస్తాను" అని అల్లుడు మామగారికి చెప్పి చూచాడు గూడా! కానీ శరీరంలో లేచి నడిచేపాటి ఓపిక వున్నంతవరకూ ఆ మామగారు ఈ అల్లుడి హితవును పాటించలేకపోయారు.

తీరా జవసత్వాలుడిగి, రోగశయ్యపైకి ఒరిగిపోయిన తర్వాత వెంకటనరసయ్యగారి తలపులన్నీ తనకు గాకుండా పోయిన కుమారుడుపైకి ప్రసరించాయి. తమప్రాణం గుటుక్కుమనే లోపల ఏదో అజ్ఞాతశక్తి అతణ్ణితీసికొచ్చి తమ ఎదుట నిలుపుతుందనిగూడా ఆయన ఆశించారు. ఆ ఆశ గూడా అడియాసేఅయింది. తెల్లవారు జామున అంతిమ శ్వాస వదలి పెట్టబోతున్నారనగా క్రితంరోజు సాయంత్రం ఆయన అల్లుణ్నీ కూతుర్నీ దగ్గరికి పిలిచి చెరొకవైపున కూర్చోబెట్టుకున్నారు. చంద్రమౌళివైపు చూస్తూ, జీవితంలో

మొట్టమొదటిసారిగా అతడితో మాట్లాడుతున్నట్టు "నా కొక కొడుకున్నాడు. బాబూ! వాడికోసం వేచి చూచి చూచి నాకళ్ళు కాయలుగాసిపోయాయి. వాడున్నాడో పూడాడో తెలియదు. నా గ్రుక్కలోకి నీళ్ళుపోయనివాడు వాడున్నా ఒకటే, పూడినా ఒకటే! నా కల్లుడివైనా కుమారుడివైనా నువ్వే! అమ్మాయికంట్లో కన్నీరొలక కుండా చూచుకొనే భారం నీది!" అంటూ బొట బొట కన్నీరు కార్చారు.

వెంకటనరసయ్యగారు చనిపోయినతర్వాత రెండు మూడు మాసాలకు ఓరోజు రాత్రి మళ్ళీ డాబాపైన పచ్చ పువ్వులాంటి వెన్నెలకాస్తోంది. చాపపైన ప్రక్కవాటంగా పడుకుని శ్రీలక్ష్మి చందమామలోని కుందేలువైపు చూ స్తోంది. చంద్రమౌళి పిట్టగోడ కానుకుని పట్టణ దృశ్యాలను పరికిస్తున్నాడు.

ఉండి వుండీ శ్రీలక్ష్మే ప్రారంభించింది.

"ఏమండీ! ఒకమాటడుగుతాను..."

"అడుగు. సందేహ మెందుకు?"

"భార్యాభర్తలమధ్య రహస్యాలుండ కూడదంటారు.."

"నిజమే మరి! ఎందుకుండాలి లక్ష్మీ? రహస్యాలున్నం తవరకూ ఆ దాంపత్యంలో ఏదో లోపముందన్న మాట!"

"అంత మాటనకండి! నాన్నగారు పోయినప్పటినుంచీ చెప్పాలనుకుంటున్నాను. అనుకోడం, మళ్ళీ మీా రేమను కుంటారోనని తటపటాయించడం, పెదవిదాకా వచ్చిన మాటను ఆలాగే త్రుంచివేయడం, యిలాగే గడచి పోయాయి రోజులు..."

"పోనీ యిప్పుడైనా చెప్పు లక్ష్మీ! అదెలాంటి రహస్యమైనా నేనేమీా అనుకోను," అంటూ చంద్రమౌళి చావ పైన కూర్చున్నాడు.

"మరి....మరి. ఆ నాడు..."

"ఏనాడు?"

"ఐదారేళ్ళకు మునుపు దారికడ్డంగా రాళ్ళున్నందువల్ల మావూరి దగ్గర రైలాగిపోయింది గదూ?"

"అవును. యిప్పుడా ప్రసక్తి ఎందుకూ?"

"అక్కడలా రాళ్ళుంచింది మీారే ననుకుంటున్నారు. నిజానికది మీారు చేసిన పనిగాదు..."

"నేను గాదూ? కాదని నువ్వెలా చెప్పగలవు లక్ష్మీ?"

"నాకే కాదు. మరికొంతమందికి గూడా నిజం తెలుసు. ఐతే నాన్నగారంటే వున్నభయంవల్ల నిజం బయటికి పొక్కిందిగాదు. ఆ పోలీసులైనా కాస్త ఆలోచించి

వుండవలసింది. పిచ్చివాడు ఎంతటిపనైనా చేయగలడనుకు న్నారే గానీ, యిద్దరు ముగ్గురు చేతులు గలిపితేగానీ ఆ రాళ్ళు కదలి వుండవన్న విషయం వాళ్ళకు తోచిందిగాదు. అసలు నాన్నగారు వాళ్ళు రాకముందే ఈ నేరాన్ని ఎవరి పైకి తోసివేయడమా అని ఆలోచించారు. ఆయన కళ్లకు దిక్కూ మొక్కూ లేకుండా తిరుగుతూ సమయానికి మీ రొకరు కనిపించారు—"

చంద్రమౌళి తెల్లబోయాడు. ఆశ్చర్యంగా భార్యకేసి చూస్తూ "మీ నాన్నగారికి నాపైన అకారణ వైరమా లక్ష్మీ?" అన్నాడు.

"కాదు. నేరస్థుల్ని కాపాడాలన తాపత్రియం"

"ఇంతకూ నేరస్థులెవరో చెప్పావుగావు"

"ఎవరైతేనేమి! వాళ్ళకు నాయకుడు మా అన్నయ్య. అదేంచిత్రమోగానీ దారిలో గోతులుతీయడం, రైలుకడ్డం గా రాళ్ళుంచడం, పచ్చటి చెట్లను మొదలంటా నరికి వేయడం-యిలాటివన్నీ వాడికి వినోదాలు!"

చంద్రమౌళి అయిదు నిమిషాలసేపు మౌనంగా స్తబ్ధుడై వుండిపోయాడు. ఆతరువాత కాస్త కోలుకుని "కన్నకొ డుకుపైన తండ్రి కంతటి మమకారం వుండడంలో విడ్డూర

మేమీ లేదు లక్ష్మీ! కానీ అలాటి కొడుకు తండ్రి కెందుకూ వుపకరించక పోవడం, చివరకు ఎవరిపైన నేరం మోపబడిందో, ఆ నేరస్తుడే ఆయన గుక్కలో నీళ్ళు పోయవలసి రావడం-యిదే విధి లీలలోని విడ్డూరం-కాకపోతే వినోదం" అన్నాడు, మెల్లగా చాపపైకి వ్రాలి పోతూ.